
Lékaři odcházejí. Nejvíc do Německa a Anglie

Lékaři odcházejí. Nejvíc do Německa a Anglie

O české lékaře je v Evropě velký zájem. Stoupl ještě po našem vstupu do EU. "Vydáváme osvědčení o bezúhonnosti, které k zaměstnání v cizině potřebují. V posledním období je dvakrát více zájemců než dřív. Od začátku roku už jsou to stovky," řekl Právu David Rath, prezident České lékařské komory.

Informoval, že nejvíc odcházejí lékaři do Německa a Anglie. "Je to tím, že většina lékařů zná angličtinu a němčinu a v těchto zemích je také největší hlad po českých lékařích," řekl Rath. Podle údajů německých lékařských odborů pracuje v Německu už 700 českých lékařů, kdežto před naším vstupem do EU to bylo 400.

"Hodně záleží na podmínkách. Například ve Velké Británii, kde jsme jednali s Národní zdravotní službou a ministerstvem zdravotnictví, dokonce pomáhají zájemcům z Česka o lékařské místo najít práci. Nepožadují ani nějak hloubkovou znalost angličtiny, stačí, že se v běžném životě domluví," řekl Rath.

Uznávají diplom i atestace

Dodal, že po vstupu do EU se bez problémů už uznává nejen český diplom, ale i lékařské atestace, které dříve uznávány nebyly a staly se tak značnou překážkou přijetí do zaměstnání. Že stoupá kredit českých lékařů v zahraničí, je vidět i na tom, že místa, která jim nabízejí, jsou mnohem lépe placená než ta, která jim byla nabízena dřív.

"Jestliže dříve šlo o místa s platem 40 000 liber za rok, tak nyní už nejsou výjimkou ani platy 85 000 liber za rok," říká Rath.

Lákavá nabídka

České lékaře láká do ciziny především vyšší výdělek. Zatímco český lékař si v průměru vydělá 34 000 korun měsíčně, v cizině je to přibližně 5000 eur, to je zhruba 155 000 korun. "Můžete se jim divit, že chtějí odejít?" klade otázku předseda Lékařského odborového klubu Milan Kubek.

"Jediný způsob jak kvalifikované lékaře udržet v ČR, je zvýšit jejich příjmy, a to zvyšováním platů v nemocnicích a umožněním souběhu práce v nemocnici s provozováním privátní praxe," tvrdí Kubek.

Dodává, že "nemá-li česká medicína stagnovat, musíme zrušit bariéru mezi soukromým sektorem a nemocnicemi. Pokud se nám to podaří, pak to bude znamenat velký přínos pro pacienty, protože nemocnice si udrží kvalifikované odborníky, které nyní nedokáže zaplatit. Vyšší konkurence mezi soukromými lékaři povede ke zvýšení kvality a dostupnosti péče o občany a lékaři v nemocnicích uvidí perspektivu v ČR a nebudou odcházet. O české nemocné se tedy v nemocnicích nebudou starat Slovinci, Ukrajinci a další," nastiňuje budoucnost Kubek.

Špičky mají víc

V České republice ale plat lékařů a zdravotníků rok od roku stoupá, a to poměrně hodně. Dnes už dosahuje v průměru u lékaře přes 34 000 korun se všemi příplatky a službami. U zdravotní sestry je to zhruba 18,5 tisíce. Lékařský odborový klub však požaduje pro lékaře 3-3,5násobek průměrného platu v zemi, což by bylo zhruba 50 až 58 tisíc korun měsíčně. Dnes už jsou nemocnice, jejichž průměrný plat překročil 40 000 korun měsíčně, a výjimkou nejsou specialisté, primáři a přednostové klinik, kteří mají 80 i 100 tisíc korun měsíčně, někdy i víc.

V zahraničí nemají zájem o absolventy škol nebo o lékaře ve vysokém, téměř důchodovém věku. Jde jim hlavně o střední generaci. Tedy o lidi, kteří jsou v nejlepších letech. Ti však zpravidla založili rodiny, mají děti, které zde chodí do školy. Proto odchod do ciziny každý pečlivě zvažuje.

"Nemyslím si, že odchod bude nějak masový. Pravda je, že někteří za lepším odejdou. Takový je život," říká nová ministryně zdravotnictví Milada Emmerová. Soudí, že čeští lékaři nebudou odcházet nějak dramaticky, protože právě jazyková bariéra pro ně bude dost značnou překážkou.

Kdo je nahradí

Otázkou zůstává, kdo nahradí české lékaře v našich nemocnicích v případě, že se rozhodnou pro odchod do zahraničí. Budou to lékaři z východu, především z Ruska, Ukrajiny a Slovenska. Už dnes jich v českých nemocnicích pracují desítky. A také někteří lékaři, z pro nás exotických zemí, jako jsou některé státy Afriky či Indie.

"Svět se stále více globalizuje a my si musíme zvyknout na to, že i v těchto profesích se budeme setkávat s lékaři, kteří budou pracovat v českých nemocnicích a přitom nejsou naší národností," řekl Právu pražský internista doktor Jakub Malý.

Že lékaři neodcházejí masově, dokazují i zprávy z jednotlivých nemocnic. Například z Chebu naposledy odešli loni. Jednalo se o několik lékařů z anesteziologicko-resuscitačního oddělení, kteří měli v Německu rodinné zázemí. Z karlovarské nemocnice odešli tři lékaři a z ústecké Masarykovy také pouze jednotlivci. Podle předsedy Lékařského odborového klubu ve Fakultní nemocnici v Brně Petra Hrobaře řada lékařů sice o odchodu přemýšlí, ale jen málo z nich to skutečně realizuje.

Podle Kubka ideální varianta pro některé lékaře je žít v Česku za české náklady a vydělávat v cizině. To je možné jen v příhraničních oblastech, kde by třeba český lékař měl ordinaci v Německu. Podle ředitele Úřadu práce v Českých Budějovicích Ivana Loukoty, je ve většině zemí třeba mít pracovní povolení a tamní občané mají přednost. I to si naši lékaři uvědomují. Proto také odchody nejsou nijak početné.

Mnoho lékařů spíše než o trvalém přestěhování do zahraničí uvažuje o stážích. Ty by chtělo využít ke zdokonalení se v jazyku a v profesi. Nabyté zkušenosti pak by rádi uplatnili na svém mateřském pracovišti doma v ČR.

Hitparáda nemocnic

V tabulce uvádíme deset nemocnic v ČR, kde je nejvyšší příjem lékařů. Údaje většinou vycházejí z výročních členských správ, ale mohou být mírně zkresleny tím, že zkrácené úvazky u některých lékařů jsou pro výpočet průměrného příjmu přepočítány na úvazek 1,0.

Příjmy zahrnují i peníze z grantů a studií u některých fakultních nemocnic. Čísla, která uvádíme, jsou příjmy včetně odměn za přesčasovou práci. Průměrný tarifní plat lékaře bez služeb přesčasů a odměn byl 14,822 Kč měsíčně.

Průměrný

Název měsíční příjem v Kč

Nemocnice Na Homolce 60 298

FN Hradec Králové 43 163

Nemocnice Písek 42 339

FN Olomouc 41 736

FN Ostrava-Poruba 41 398

VFN Praha 40 637

FN Vinohrady Praha 39 700

Nemocnice Kutná Hora 38 593

Nemocnice Jablonec n. N. 38 240

FN Motol Praha 38 199

Nejmenší měsíční příjem lékaře

Praha pod Petřínem 28 995

Praha Clinicum, a. s. 28 693

Nemocnice Šumperk 28 467

Zdroj: Lékařský odborový klub

Roční platy v euro v roce 1999 v některých zemích EU

Země minimum maximum průměr

Rakousko 50 000 100 000

Belgie 75 000 87 500

Francie 38 100 79 900

Německo 57 772

Itálie 30 000 75 000

Portugalsko 35 745 60 605

Španělsko 33 000 36 000

Ve Španělsku ještě 20% příplatek pro lékaře, kteří se vzdají možnosti mít zároveň soukromou praxi. Údaj v Portugalsku platí pro lékaře bez souběhu se soukromou praxí. Pokud lékař má souběh, pak smí pracovat pouze 35 hodin týdně a platy jsou min. 19 735 a maxim. 33 455.

Zdroj: statistické šetření FEMS (Evropská federace lékařů zaměstnanců, již je LOK-SČL členem).

Václav Pergl